

турска политика, съ едно кико отгорѣ — пълна стагнация въ економическия животъ. Пияцата замрѣ, търговцитѣ взеха да фалиратъ, работническата класа мрѣше отъ гладъ поради това, че не намираше нийдѣ никаква работа; рентиеритѣ сжщо се рутинираха, защото не можеха да получатъ злато срѣщу купонитѣ, които оставаха въ ржцѣтѣ имъ бѣла книга.¹⁾ Цѣлата държава бѣше увиснала надъ една пропасть: чиновниците, не получили заплата дълги мѣсеци, се вълнуваха, войската сжщо. Държавнитѣ мже, слисани, се двоумѣха, кой пжтъ да уловятъ, за да излѣзатъ отъ затруднение. Самъ Абдулъ Азисъ, обхванатъ отъ тая стагнация, свърши съ лудостъ. Очевидно бѣше, че Турция се разлага, върви къмъ провала. Въ такова положение, всички притиснати елементи, чужди за традициитѣ на старото владѣюще племе, бързаха да се откъснатъ, да заживѣятъ самостоятелно. Херцеговина дигаше оржието, нейнитѣ войводи се разшаваха изъ горитѣ и градоветѣ. Турция бѣше смутена, Европа, всѣкога акушерка на азиатската империя — наточи жби. Турскиятъ либерализмъ на „младотурцитѣ“ изпъкна на сцената.

Но бѣше късно.

На сцената се явиха естественнитѣ носители на националнитѣ задачи, бѣше се явила вече новата революционна генерация, възпитана въ други начала, отколкото старата генерация, и на по-развита почва; тая генерация се вгълби въ историческото минало на народа, откри здравитѣ елементи въ неговия животъ дофтасали днесъ или създадени отново — като обърна погледи къмъ най-надежнитѣ сили на революцията — пропадналитѣ вече дребни собственици, работническата

¹⁾ Ср. D. Georgiadès, *La Turquie actuelle*, стр. 59; E. Morel, *La Turquie*, etc. стр. 114, 115; Destriches, *Confidences sur la Turquie*, Paris и др.